

Overzicht activiteiten: Academische Werkplaats 'Sociale relaties en Gehechtheid'

2020

ACADEMISCHE WERKPLAATS

Bartiméus :

- 1 Het kennisgebied sociale relaties en gehechtheid
- 2 De academische werkplaats 'Sociale relaties en Gehechtheid'
- 3 Projecten en samenwerkingsverbanden en innovaties
- 4 Publicaties
- 5 Presentaties en Scholing
- 6 Supervisie, consultatie en werkgroepen
- 7 M-these/ scripties
- 8 Overige activiteiten
- 9 Bijzondere leerstoel
- 10 Tot slot
- 11 Samenwerking

1. Het kennisgebied sociale relaties en gehechtheid

Bartiméus en de Vrije Universiteit Amsterdam werken sinds 2001 intensief en structureel samen op het terrein van onderwijs en onderzoek voor mensen met visuele en visuele en verstandelijke beperkingen. Sinds 2009 gebeurt dit binnen het kader van een convenant tussen Bartiméus en de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, sectie Ontwikkelingspedagogiek. Deze sectie heeft een goede nationale en internationale reputatie op het gebied van onderzoek en onderwijs omtrent opvoeding, geestelijke gezondheid en zorg voor mensen met beperkingen.

De afdeling draagt bij aan het verder ontwikkelen van professionaliteit binnen de zorg voor kinderen en volwassenen met een beperking. Hierbij gaat het om het effectief benutten en vergroten van kennis omtrent 'practice based evidence' en 'evidence based practice'. Nadrukkelijke aandacht vragen de volgende onderwerpen: diagnostiek, de invoering en evaluatie van methodieken, vergaren van kennis omtrent relaties/gehechtheid m.b.t. de ontwikkeling, welbevinden van mensen met beperkingen, en professionaliteit van zorgverleners in de omgang met cliënten. Bartiméus Afdeling Psychotherapie werd in 2005 erkend als een excellent centrum voor behandeling van psychiatrische problematiek bij mensen met een visuele beperking (Specialistische Geestelijke Gezondheidszorg; SGGZ). In 2015 affilieerde de afdeling zich met de branchevereniging GGZ-Nederland. Daarnaast bestaat er erkenning voor scholing tot gezondheidszorgpsycholoog en tot gezondheidszorgpsycholoog/specialist klinisch psycholoog met een praktijkopleidingsplaats bij Bartiméus-Reinaerde en samenwerking

met de Robert Coppes Stichting. Onze psychotherapeuten hebben veel ervaring. Zij hebben onderzoek gedaan naar de relatie tussen de kwaliteit van sociale relaties en gehechtheid. Bartiméus heeft hiermee hoogspecialistische kennis ontwikkeld ten aanzien van het kennisgebied gediagnosticeerde gehechtheidsproblematiek en/of aan gehechtheidsproblematiek verbonden psychiatrische problemen en stoornissen. Naast voortdurende kennisontwikkeling over de behandeling in de ambulante GGZ-afdeling is ook veel onderzoek gedaan naar preventie van het ontstaan van gehechtheidsproblematiek en zijn op dit gebied interventies ontwikkeld.

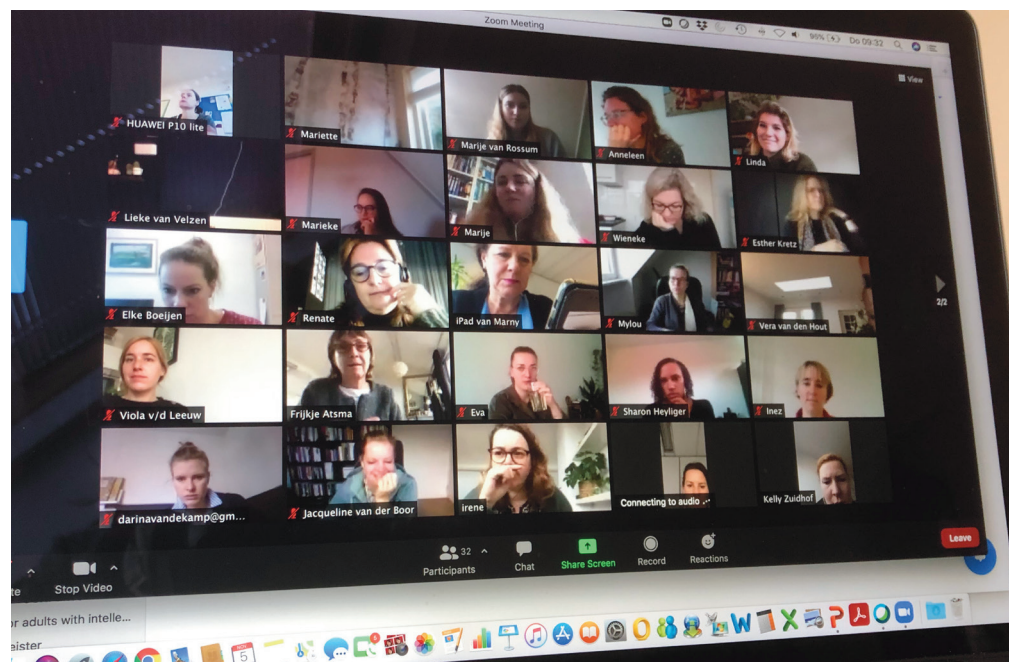
Voor alle kinderen geldt dat een veilige band met hun ouders de beste basis is voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit geldt uiteraard ook voor kinderen met een visuele en/of verstandelijke beperking. Als een kind zich veilig voelt, kan het zich positief ontwikkelen vanuit de eigen mogelijkheden en leert het zijn eigen emoties te reguleren. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit een zeer belangrijke voorwaarde is voor het ontwikkelen van een veilige gehechtheidsrelatie; het vormt de basis voor een zo gezond mogelijke sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van een kind. Een ouder is een veilige uitvalsbasis en een veilige thuishaven als hij de emoties van het kind op een juiste ofwel sensitieve manier kan spiegelen en verwoorden. Het herkennen en verwoorden is bij kinderen met een visuele, of visuele en verstandelijke beperking, extra moeilijk. Daarom is het kernthema van de academische werkplaats 'sociale relaties en gehechtheid'.

2. De academische werkplaats 'Sociale relaties en Gehechtheid'

Het doel van de academische werkplaats is om samen met partners te werken aan het effectief vergroten, verspreiden, implementeren en benutten van kennis (practice based evidence en evidence based practice). We willen de kwaliteit van kennisontwikkeling en kennisoverdracht op het gebied van 'sociale relaties en gehechtheid' verhogen ter bevordering van het welzijn van mensen met een visuele- of visuele-en-verstandelijk beperking. Ook werken we aan kwaliteitsverhoging van de zorg- en dienstverlening in de praktijk. De activiteiten zijn gericht op alle facetten van de kenniscyclus: kennisvraag signaleren, ontwikkelen en onderzoeken, realiseren, delen en toepassen, verzamelen en evalueren.

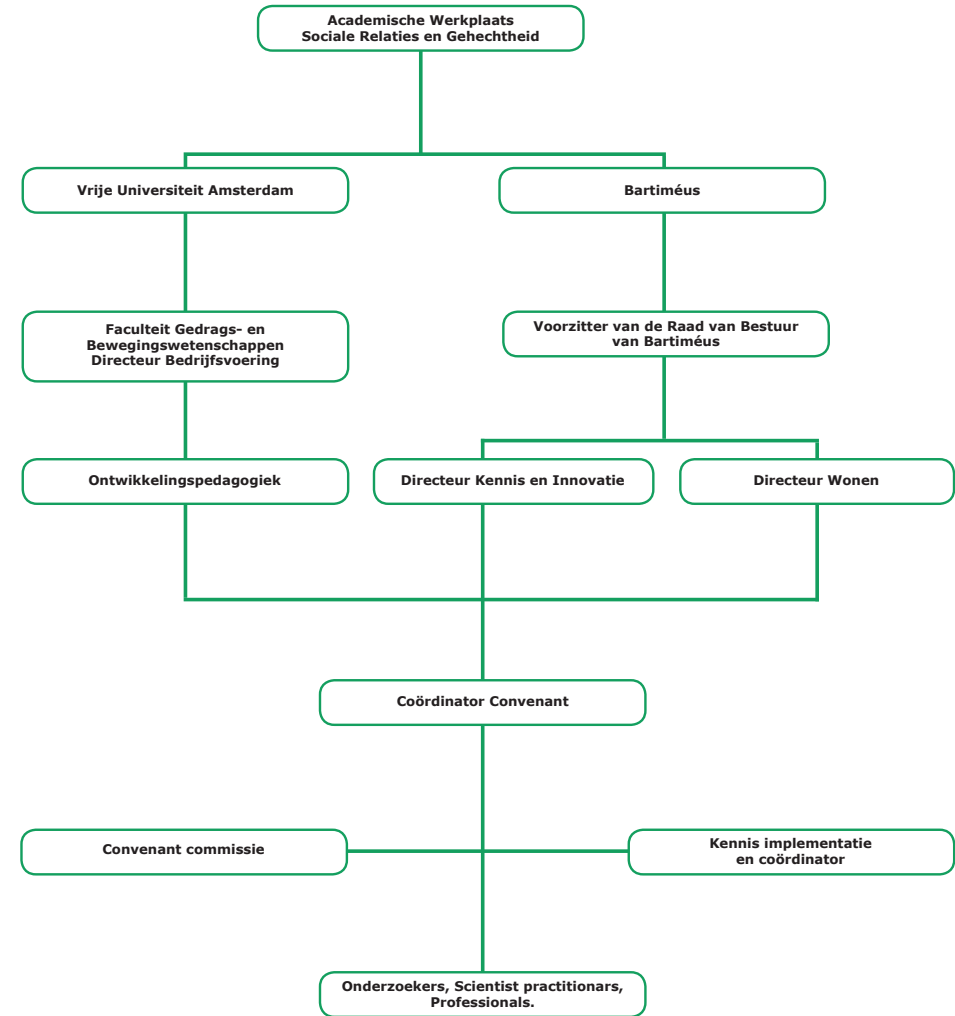
In de eerste plaats is het belangrijk dat er aandacht is voor diagnostiek van gehechtheidsproblematiek en sociaal functioneren. Ten tweede is er veel aandacht voor het ontwikkelen, invoeren en valideren van methodieken die gericht zijn op het bevorderen van het psychisch welzijn van mensen met een visuele of visuele-en-verstandelijke beperking. Ten derde is behalve het ontwikkelen ook het uitdragen van kennis belangrijk, zodat deze in de praktijk toepasbaar wordt. Dit doen we in de vorm van cursussen en modules ter bevordering van het welzijn van mensen met een visuele of visuele- en-verstandelijke beperking en ter ontwikkeling van veilige en stimulerende relaties.

De academische werkplaats is in 2018 aangesloten bij de Associatie van Academische Werkplaatsen in de Langdurige zorg. Dit document biedt een overzicht van de interventies, producten en onderzoeken die zijn ontwikkeld en uitgevoerd. Ook is een inventarisatie opgenomen van de publicaties en de ontwikkelde scholingen en trainingen. Wij verwijzen bij veel onderzoeken en producten naar websites voor meer specifieke informatie.

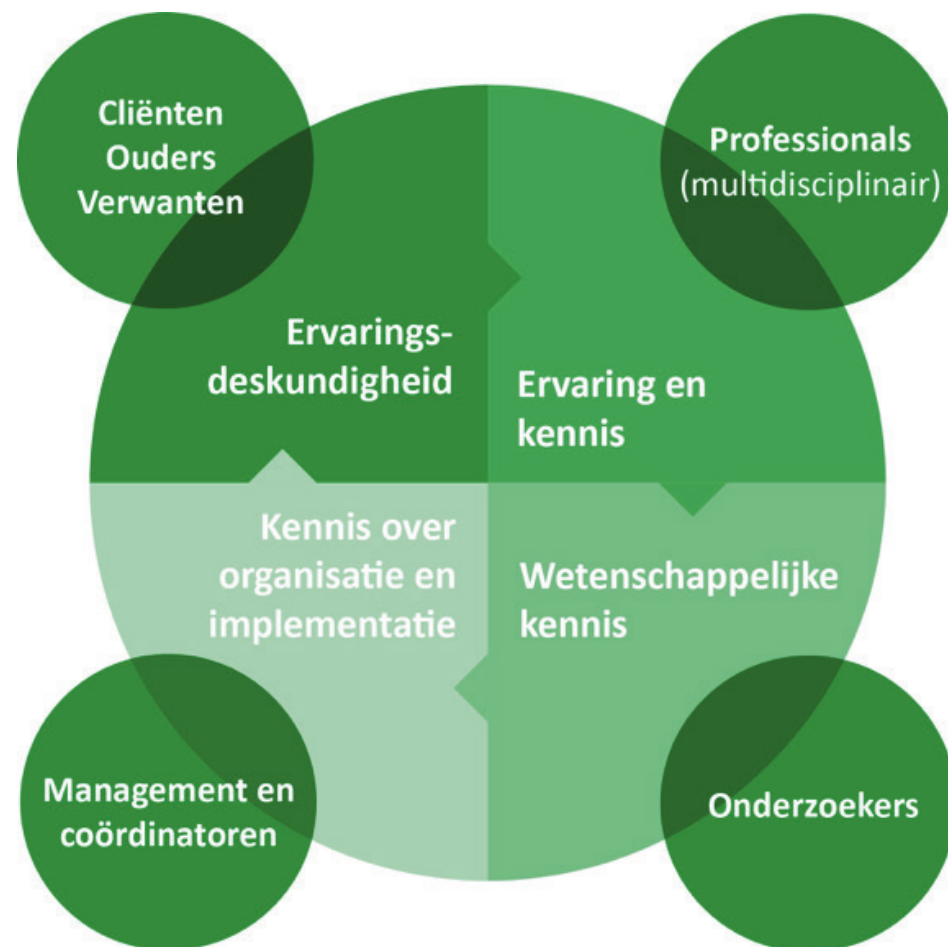
2.1 Algemene kenmerken van het netwerk:

We werken met de praktijk samen van idee naar toepassing. Bijvoorbeeld: een medewerker van Bartiméus met een goed idee of een vraag, kan bij de academische werkplaats terecht. Samen verkennen we de vraag en bepalen wie hier het beste antwoord op kan geven. Indien het past binnen het thema 'Sociale relaties' of binnen het thema 'Gehechtheid' verkennen we samen of er al een antwoord op de vraag te vinden is. Wanneer nieuw onderzoek nodig is helpen de betrokkenen van de academische werkplaats met het opstellen van een onderzoeksvoorstel. Gedurende deze proces krijgt de medewerker al ervaring met wetenschappelijk werken. Indien er financiering verkregen is (honorering van aanvragen of in overleg binnen de organisaties) zal uitvoering plaatsvinden. Ook hierin wordt begeleiding / ondersteuning geboden. Projecten worden afgerond en er is aandacht voor implementatie. Door in de praktijk en met professionals in de praktijk te werken kan ondersteuning en zorg worden verbeterd. Op deze wijze werken is van grote waarde voor de organisatie aangezien op deze manier het wetenschappelijk denken en werken onder zijn/haar collega's wordt gestimuleerd. De coördinator van de Academische Werkplaats heeft een dubbelaanstelling (Bartiméus en Vrije Universiteit Amsterdam). Verschillende medewerkers van Bartiméus hebben over de loop van de tijd dubbele aanstellingen gehad of er was spraken van detachering.

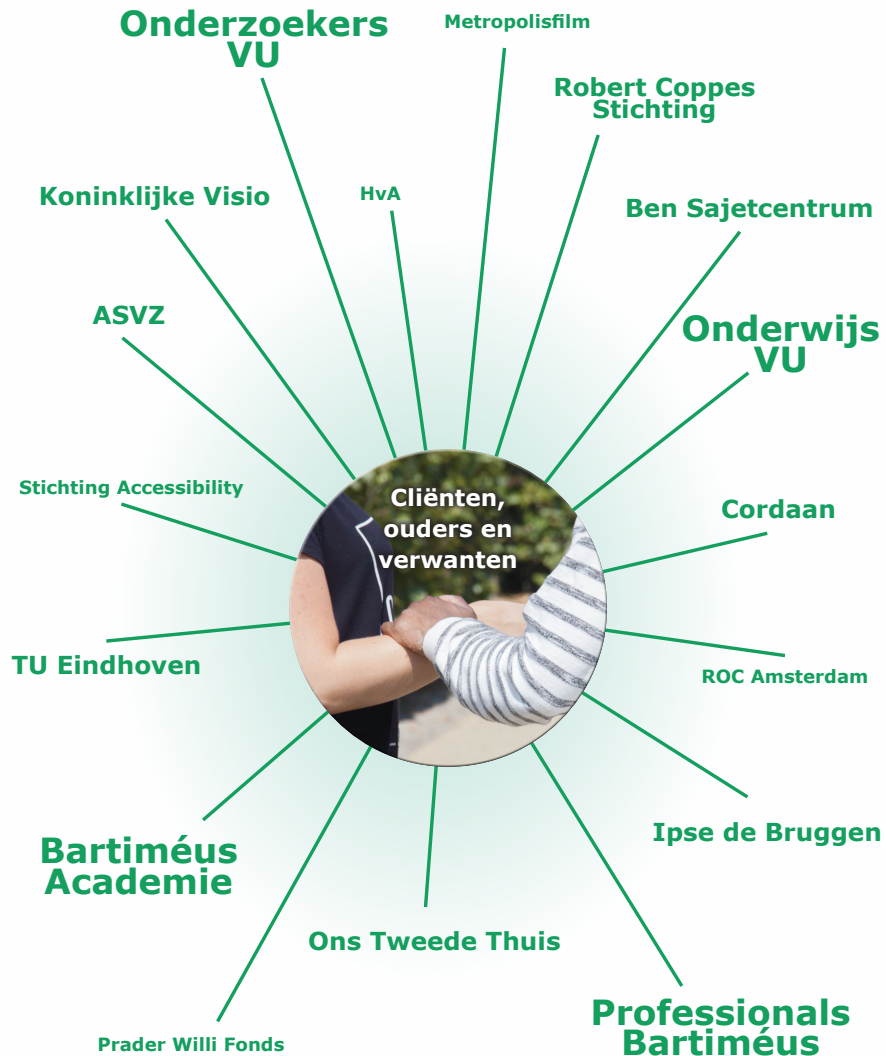
2.2 De besluitvorming

- Ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers van een belangenorganisatie van de doelgroep leveren doorlopend input en participeren binnen projecten.
- Professionals worden tijdens overleg en via mail gevraagd om feedback te geven. Vragen worden op diverse manieren uit de praktijk opgehaald zodat onderzoek aansluit bij wensen en behoeften uit de praktijk.
- Een convenantcommissie levert input en advies over de activiteiten en opbrengsten van de onderzoekslijn.
- Kenniscoördinatoren en de beleidsadviseur voor implementatie leveren input en advies over implementatie van onderzoeksresultaten en wensen met betrekking tot vervolgprojecten.
- Penvoerder, bijzonder hoogleraar bij de Vrije Universiteit Amsterdam - Faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen (VU-FGB) en gz-psycholoog bij Bartiméus, is de coördinator van de academische werkplaats.
- Een vertegenwoordiger van Sectie Ontwikkelingspedagogiek en directeuren van Bartiméus controleren jaarlijkse en vierjaarlijkse rapportages en leveren input met betrekking tot lange termijn visie en doelen.
- De directeur bedrijfsvoering van de VU-FGB en de voorzitter van de Raad van Bestuur van Bartiméus zijn bestuurlijk verantwoordelijk, binnen het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen VU-FGB en Bartiméus. Jaarlijks wordt een jaarplan geschreven en is er een evaluatie met betrekking tot het realiseren van doelstellingen, de investeringen en opbrengsten van de samenwerking. Iedere vier jaar is er een interne evaluatie waarin de activiteiten binnen de academische werkplaats worden geëvalueerd en afspraken voor de lange termijn worden gemaakt.

Figuur: Hier wordt de structuur met betrekking tot samenwerking weergegeven

Samenstelling van de academische werkplaats 'Sociale Relaties en Gehechtheid'

Er zijn in verschillende projecten vele andere zorgorganisaties betrokken, waaronder Koninklijke Visio, de Robert Coppes Stichting, Ons Tweede Thuis, Cordaan, De Twentse Zorgcentra, ASVZ en Ipse de Bruggen en er is deelname en actieve betrokkenheid bij andere netwerken als het Ben Sajet Centrum en de Associatie van Academische Werkplaatsen in de Langdurige Zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast werken we samen met ervaringsdeskundigen, ouders, verwanten, cliëntorganisaties en cliëntvertegenwoordigers o.a. van Bartiméus, het Prader Willi Fonds, Ons Tweede Thuis en de Robert Coppes Stichting. Ook internationaal werken we samen, onder andere binnen het Europese Netwerk rond Emotioneel functioneren (Network of Europeans on Emotional Development: NEED).

Figuur: Overzicht van het netwerk van actieve samenwerkingspartners.

3. Projecten en samenwerkingsverbanden en innovaties

3.1 Projecten: subsidies ontvangen in 2020

Titel project	Looptijd	Samenwerkingspartners (naam organisatie, afdeling)	Betrokkenheid Bartiméus / anderen (projectleider(s) en/of uitvoerenden)	Financier
Academische Werkplaats 'Sociale relaties en gehechtheid. https://www.fgb.vu.nl/nl/onderzoek/academische-werkplaatsen/bartimeus/index.aspx	2018 - 2023 (jaarlijkse toekenning)	Vrije Universiteit Amsterdam, Bartiméus	Coördinator: Prof. dr. P.S. Sterkenburg	ZonMw - Academische werkplaats Langdurige zorg
Verbetering van de kwaliteit van leven van kinderen met een zeldzame degeneratieve stofwisselingsziekte (Juveniele Neuronale Ceroid Lipofuscinose) door het beter begrijpen van het gedrag: een retrospectief dossieronderzoek.	2020 - 2021	Vrije Universiteit Amsterdam, Bartiméus	Hoofdaanvrager Y. Kruithof (Bartiméus); medeaanvrager P.S. Sterkenburg (Bartiméus).	ZonMw - Gewoon Bijzonder
COVID-19 second wave. Digitaal op bezoek bij mensen met beperkingen: Een multidisciplinair onderbouwde handreiking voor woonlocaties.	2020 - 2021	Vrije Universiteit Amsterdam, Bartiméus	Hoofdaanvragers A. Tharner & C. Schuengel (VU); medeaanvrager P.S. Sterkenburg (Bartiméus)	ZonMW - COVID-19 second wave
(Leer) werkplaatsen 'Samen de goede zorg geven' – een onderzoeks- en ontwikkelproject in de zorg en ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking.	2020 - 2023	HvA, Vrije Universiteit Amsterdam, Ons Tweede Thuis, ROC Amsterdam, Amsta, Amsta, Bartiméus, Cliëntenbelang Amsterdam, Esdege-Reigersdaal, Markant, Ons Tweede Thuis	Hoofdaanvrager M.H. Kwekkeboom; medeaanvragers: M. Wouda (OTT); P.S. Sterkenburg (medeaanvrager) (Bartiméus); F. Derks; H. Hauwert; M. Hiddema, C.M. Bosch, M. Dujst, K. De Roo	ZonMW - Langdurige Zorg en Ondersteuning

'Hey Google, ik kan het zelf!' Meer zelfstandigheid voor mensen met een verstandelijke beperking met de Google Home.	2020 - 2020	Bartiméus, Visio, Vrije Universiteit Amsterdam	Hoofdaanvrager: E. van Wingerden (Bartiméus); medeaanvrager: P.S. Sterkenburg (Bartiméus).	ZonMw - Visuele beperking
Support for families with children with a rare degenerative metabolic disease (Juvenile Neuronal Ceroid Lipofuscinosis; CLN3 disease (OMIM #204200)	2020 - 2022	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam	Hoofdaanvrager: Y. Kruithof (Bartiméus); medeaanvragers: P.S. Sterkenburg (Bartiméus), A. Honingh (VU) & W. Kuper	ZonMw - Visuele beperking
Improving Quality of Care and Support: Children and Adolescents with a Functional Visual Disorder.	2020 - 2020	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam	Hoofdaanvrager: M. Ketelaar (Bartiméus); medeaanvrager: P.S. Sterkenburg (Bartiméus).	ZonMw - Visuele beperking
Robot Bart stopt stress.	2020 - 2022	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam	Hoofdaanvrager: E. van Wingerden (Bartiméus); medeaanvrager: P.S. Sterkenburg (Bartiméus).	ZonMw - Visuele beperking

Als project commissie lid betrokken:

2020. ZonMw Improving the detection of depression in adults with visual impairment. M.H.J. van de Kerkhof & H.P.A. van der Aa.

3.2 Lopende projecten

Titel project	Looptijd	Samenwerkings- partners (naam organisatie, afdeling)	Betrokkenheid Bartiméus / anderen (projectleider(s) en/of uitvoerenden)	Financier
Robot Bart Stopt het piekeren Meer informatie over 'Robot Bart'. https://www.bartimeus.nl/nieuws/kan-robotje-bart-mensen-sociale-vaardigheden-aanleren	2018 - 2020	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam, TU/e	Dr. E. Van Wingerden (VU), Dr. P.S. Sterkenburg (Bartiméus/VU), Dr. T. Lourens (TiViPE) & Dr. E.I. Barakova (TU/e)	Bartiméus Fonds
EMB & ICT Video over project EMB & ICT. www.embenict.nl	2018 - 2022	Ben Sajet Centrum, Bartiméus, Vrije Uni- versiteit Amster- dam, Ons Tweede Thuis, Cordaan, Ipse de Bruggen, Prader-Willi Fonds, TU/e	Dr. P.S. Sterkenburg (Bartiméus/VU), drs. Y. Heijnen (Cordaan en BSC) & drs. M. Wouda (OTT)	ZonMw - Gewoon Bijzonder
Development of a Mentalization Based Treatment protocol for adults with psychological/ psychiatric problems and a Visual Impairment (MBT- VI) and Mentalization Based Support for their relatives and caregivers (MBS-VI)	2018 - 2021	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam, RCS	P.S. Sterkenburg (Bartiméus/ VU), J. Braakman (VU), F. Dekker (Bartiméus), P. Verstraten (RCS), E. Schipper	ZonMW- Langdurige Zorg en Ondersteuning

Hi Sense Taxi app	2019 - 2021	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam - mOns Tweede Thuis	E. van Wingerden (VU), P.S. Sterkenburg (Bartiméus/ VU), M. Wouda (OTT)	2019 Gemeente Haarlemmermeer.
<u>Sociale Relaties en ICT.</u> <u>Website van het project Sociale relaties en ict.</u> www.socialerelatiesenict.nl	2016 - 2021	Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam, Ons Tweede Thuis, Cordaan, ASVZ, Pra- der-Willi Fonds, TU/e	Dr. P.S. Sterkenburg (Bartiméus/VU) & Drs. M. Wouda (OTT)	ZonMW - Gewoon Bijzonder

3.3 Implementatie

1. VIPP-V implementatieplan ingediend bij ZonMw-Inzicht (financiering aangevraagd)
2. Online plaatsen Toolkit EMB&ICT, zie: <https://www.bartimeus.nl/specialistische-kennis/ict-toolkit-voor-mensen-met-een-ernstige-meervoudige-beperking-4>

3.4 Voorbeelden van projecten

Toolkit EMB&ICT: Onderzoeker Evelien van Wingerden

Technologie kan iemand met EMB helpen om actief deel te nemen aan activiteiten binnen het gezin. Denk bijvoorbeeld aan een communicatiehulpmiddel dat je een eigen stem geeft. Veel ouders vinden het lastig om de weg te vinden in alle producten en mogelijkheden. De Toolkit EMB & ICT wordt ontwikkeld om hen hier mee op weg te helpen. Er zijn informatie en praktische tips over het gebruik van technologische producten voor mensen met EMB in te vinden.

In totaal zijn vier gezinnen met een kind met EMB intensief gevolgd. Ouders konden in gesprekken en interviews hun mening over de Toolkit geven. Na de zomer is het laatste eindgesprek gehouden. Op dit moment worden alle verslagen geanalyseerd. We bekijken welke thema's hierin vaak terugkomen. We zijn benieuwd hoe de Toolkit EMB&ICT gebruikt werd, welke producten zij het interessantst vonden, en of de Toolkit iets veranderde in de participatie van het kind met EMB binnen het gezin.

Om te kunnen zeggen of de Toolkit EMB&ICT ook iets veranderde binnen het gezin, moeten we eerst de analyse van de observatieverslagen afronden.

Er wordt in samenwerking met Bartiméus gewerkt aan het online beschikbaar maken van de Toolkit EMB&ICT.

<https://www.bartimeus.nl/specialistische-kennis/ict-toolkit-voor-mensen-met-een-ernstige-meervoudige-beperking-4>

EMB pijn app: Onderzoeker Helen Korving

Het doel was om een applicatie te ontwikkelen die pijn kan signaleren voor zorgverleners van personen met communicatieproblemen. We onderzochten of met nieuw ontwikkelde software pijn betrouwbaar kan worden gemeten. Dit gebeurde in een experimentele en gecontroleerde setting. De analyse van de resultaten van deze pilootstudie geeft aan dat pijn binnen dezelfde persoon beduidend anders is dan in een ontspannen en neutrale situatie. Het artikel hierover is ook gepubliceerd en is hier te lezen.

Verder onderzoek is nodig om de betrouwbaarheid van pijndetectie te onderzoeken. Wat er precies gebeurt bij pijn op de huid gaan we eerst testen bij een groep gezonde mensen zonder verstandelijke beperking. Een aantal van deze tests zijn in de zomer van 2020 al uitgevoerd. Wij vragen hen om aan te geven wanneer zij pijn ervaren. Met de uitkomst van het testonderzoek 'trainen' we de app. We gaan de app dus leren wanneer de huidgeleiding aangeeft dat er pijn is. Dat doen we door te kijken naar de mate van huidgeleiding op het moment dat de gezonde deelnemers zeggen dat ze pijn hebben. We noemen dit 'S.M.A.R.T. (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology) data'.

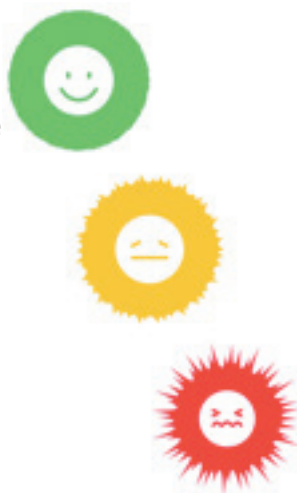
Hoe die waarschuwing eruit zou moeten zien, hebben we ook al onderzocht. In een uitgebreid onderzoek hebben meer dan 100 professionele verzorgers en twintig ouders

drie ontwerpen beoordeeld. Het uiteindelijke ontwerp dat is gekozen was een combinatie tussen twee ontwerpen uit het onderzoek. De kleuren van het ontwerp zijn dezelfde als die in een stoplicht. Bij groen is er geen pijn. Bij oranje neemt de spanning toe, dus is er mogelijk beginnend pijn. Rood betekent pijn, nu stoppen, pijn proberen te verminderen.

In 2021 gaan we de getrainde app testen op een nieuwe groep gezonde mensen zonder beperking.

<https://www.embenict.nl/wat-doen-we/emb-pijn-app.html>

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=o2LchJ9mFvs&feature=youtu.be>

Bartimat - Een interactief speelkleed ter ondersteuning van de gehechtheidsrelatie tussen ouders en kinderen met een visuele-en-verstandelijke of verstandelijke beperking: Onderzoekers Paula Dekkers en Vernandi Dyzel

Het stimulatiekleed 'Bartimat' is gericht op het stimuleren van de interactie tussen ouders en hun kind met een visuele (en verstandelijke) beperking en het 'spiegelen' door ouders te bevorderen. De effecten van de speelkleed op de mate van spiegelen zijn onderzocht bij 12 gezinnen met een kind met een visuele (en verstandelijke) beperking. Het onderzoek is er op gericht om te kijken of er bij de ouders een toename is van spiegelend spel en sensitiviteit en of er bij het kind meer plezierbeleving is tijdens het spelen op het kleed in vergelijking met andere spelmomenten.

Op 14 juli 2020 heeft de overhandiging van de 12 kleden plaatsgevonden. De overhandiging van de kleden werd verzorgd door mevrouw Jopie Nooren (voorzitter Raad van Bestuur van Bartiméus) en de heer Joeke van der Mei (directeur Bartiméus Fonds). De kleden kunnen nu in de praktijk worden gebruikt. Het onderzoek is erop gericht om te kijken of er bij de ouders een toename is van spiegelend spel en sensitiviteit en of er bij het kind meer plezierbeleving is dan tijdens spelen op het kleed vergeleken met andere spelmomenten. De resultaten van het onderzoek worden verwerkt.

4. Publicaties, voordrachten en posters

4.1 Publicaties

Gepubliceerd:

1. Embregts, P., Leusink, G., Maes – Festen, D., van der Putten, A., Sterkenburg, P. & Schuengel, C. (2020). COVID-19 en de zorg en ondersteuning aan mensen met verstandelijke beperkingen: alleen samen krijgen de academische werkplaatsen de kennisvragen beantwoord. *NTZ*, 3, 105-111.
2. Dyzel, V. Oosterom-Calo, R., Worm, M. & Sterkenburg, P.S. (2020). Assistive technology to promote communication and social interaction for people with deafblindness: A literature review. *Frontiers in Education*. 5:578389, 1-14. doi: 10.3389/feduc.2020.578389
3. Korving, H., Peters, P., Baracova, E., Feijs, L., & Sterkenburg, P.S. (2020). Pain signaling with physiological data for persons with communication difficulties: A pilot study of the Pain App for publication at the 11th IEEE International Conference on Cognitive Infocommunications (CogInfoCom), Mariehamn, Finland, 000061-000065, doi:10.1109/CogInfoCom50765.2020.9237900.
4. Korving, H., Sterkenburg, P.S., Barakova, E.I., & Feijs, L.M.G. (2020). Physiological measures of acute and chronic pain within different subject groups: A systematic review. *Pain Research and Management*. 1-10. doi.org/10.1155/2020/9249465
5. Kúld, P.B., Kef, S. & Sterkenburg P.S. (2020). Bibliometric mapping of psychological well-being among children with a visual impairment. *British Journal on Visual Impairment*. <https://doi.org/10.1177/0264619620915245>
6. Lievense, P. Vacaru, V.S., Kruithof, Y., Bronzewijker, N. Doeve, M. & Sterkenburg, P.S. (2020). Effectiveness of a serious game on the self-concept of children with visual impairments: A randomized controlled trial, *Disability and Health Journal*, <https://doi.org/10.1016/j.dhjo.2020.101017>
7. Sappok, T., Došen, A., Zepperitz, S., Barrett, B., Vonk, J., Schanze, C., Ilic, M., Bergmann, T., De Neve, L., Birkner, J., Zaal, S., O. Bertelli, M., Hudson, M., Morisse, F., Sterkenburg, P. (2020). Standardizing the assessment of emotional development in adults with intellectual and developmental disability. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 33(3), 542-551. DOI: 10.1111/jar.12697
8. Sterkenburg, P.S. (2020). Oratie: Ontwikkelen in Sociale Relaties: hoe technologie sociale relaties kan bevorderen van mensen met een visuele of visuele-en-verstandelijke beperking. *Nederlands Tijdschrift voor de Zorg aan mensen met een verstandelijke beperking*. 2, 73-83.
9. Sterkenburg, P.S. & Schuengel, C. (2020). Integratieve Therapie voor Gehechtheid en Gedrag: behandelprotocol. In C. Braet & S. Bögels (Eds.), 'Protocollaire behandelingen voor kinderen en adolescenten met psychische klachten'. pp 767-792. Amsterdam: Boom. ISBN 9789024408948.
10. Vandesande, S. Bosmans, G., Sterkenburg, P., Schuengel, C., Van Den Noortgate, W. & Maes, B. (2020). Comfort provided by parents versus strangers after eliciting stress in children

with severe or profound intellectual disabilities: does it make a difference?, *Attachment & Human Development*, 22:4, 425-447, DOI: 10.1080/14616734.2019.1659835

11. Wingerden, van E.; Barakova, E.; Lourens, T.; Sterkenburg, P.S., (2020). Robot-mediated therapy to reduce worrying in persons with visual and intellectual disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*. Sept. 1-10. <https://doi.org/10.1111/jar.12801>
12. Woensdregt, G., D'Addabbo, G., Scholten, H., Alfen van, C. & Sterkenburg, P. (2020). Sensors in the care of persons with visual- or visual-and-intellectual disabilities: Use, needs, practical issues, and ethical concerns. *Technology and Disability*, 32(1), 15-24. DOI: 10.3233/TAD-180212
13. Zoutenbier, Y., Hokke, H., & Sterkenburg, P.S. (2020). Pilotstudie naar de inzet van een compassietraining voor mensen met een visuele en lichte tot matige verstandelijke beperking. *Tijdschrift LVB Onderzoek en Praktijk*. 18(1), 12-22 https://www.kenniscentrumlvb.nl/wp-content/uploads/2020/06/20200610_Artikel_Zoutenbier_Hokke_Sterkenburg.pdf

Internet publicities mbt Coronavirus-COVID-19 24/3/2020 + update 14/7/2020:

Sterkenburg, P., Kempelmann, G., Dekkers, P., & Jurriëns, F. (2020). Due to the Coronavirus-COVID-19 physical contact should be avoided as much as possible. How are you then able to make contact with persons with both intellectual and visual disabilities (visually impaired or blind)? Advies met betrekking tot het Coronavirus-COVID-19 is dat fysiek contact zoveel mogelijk moet worden vermeden. Hoe kun je dan verbinding met cliënten maken, zeker als mensen *èn* een verstandelijke beperking *èn* slechtziend of blind zijn?

<https://www.academischewerkplaatsen-vb.nl/kennisvragen-co-vid-19/>

Tharner, A., Bakkum, L., Ten Brug, A., Frielink, N., Sterkenburg, P., De Schipper, C., Waninge, A., Embregts, P., & Schuengel, C. (2020). Kennisvraag: Wat is er uit wetenschappelijk onderzoek bekend over de impact voor cliënten in de gehandicaptenzorg die langdurig geen bezoek kunnen ontvangen als gevolg van de coronacrisis? https://www.academischewerkplaatsen-vb.nl/wp-content/uploads/2020/04/COVID-19-rapid-response-VGN_contact.pdf

In Press:

1. Rikken-Evers, M. Smith, K., & Sterkenburg, P.S. (2021). Effect of the use of an iPad on the attention span of a child with Smith Magenis Syndrome: a single case study. *Journal of Intellectual Disabilities*.
2. Sterkenburg, P.S., Kempelmann, G. E. M., Hentrich, J., Vonk, J., Zaal, S., Erlewein, R., Hudson, M. (2021). Scale of Emotional Development-Short: Reliability and Validity in Two Samples of Children with an Intellectual Disability. *RIDD*.

Submitted / revision:

3. Bij de Weg, J., Teeuw, M., Honingh, A.K., Sterkenburg, P. (submitted). An exploratory study among intellectual disability physicians about the Care and Coercion Act and the use of psychotropic drugs for challenging behaviour. Submitted to *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*.
4. Derks, S., Willemen, A.M., Wouda, M., Meekel, M., & Sterkenburg, P.S. (re-submitted).

- The co-creation design process of 'You & I': A serious game to support mentalizing and stress-regulating abilities in adults with mild to borderline intellectual disabilities. *Behaviour & Information Technology*.
5. Enkelaar, L., Oosterom-Calo, R., Zhou, D., Barakova, E., Nijhof, N. & Sterkenburg, P.S. (submitted). The LEDs Move pilot study: the Light Curtain and physical activity and well-being among people with visual and intellectual disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*
 6. Frederiks, K., Croes, M.J.G., Sterkenburg, P.S. Barakova, E., Peters, P.J.F., Feijs, L.M.G. & Chen, W. senior member, IEEE, (revision). A bioresponse system for caregivers of adults with severe or profound intellectual disabilities.
 7. Frederiks, K., Sterkenburg, P.S., Lavner, Y., Cohen, R., Ruinskiy, D., Verbeke, W., IJzerman, H. (revision). Mobile Social Physiology as the Future of Relationship Research and Therapy: Presentation of the Bio-App for Bonding (BAB): *Behavior Research Methods*
 8. Koelewijn, A., Lemain, C., Honingh, A.K., Sterkenburg, P.S. (revision). View of relatives on quality of care: narratives on the care for people with visual and intellectual disabilities. *Disability & Society*
 9. Korving, H., Baracova, E., Feijs, L., & Sterkenburg, P.S (submitted). Visualizing Real-time Pain in an App for Parents and Caregivers of Persons with Intellectual and Multiple Disabilities
 10. Mohamed, A.R., Sterkenburg, P., Rensburg van, E., Schuengel, C. (revision). A supplemental coding system for investigating the practice elements of attachment-based interventions, *MethodsX*
 11. Sappok, T., Hassiotis, A., Bertelli, M., & Sterkenburg, P.S. (submitted). A Developmental Neuroscience-based Model to Promote Mental Health of Persons with an Intellectual Disability: *Research, Treatment and Support*
 12. Urqueta Alfaro, A., Vacaru, S., Wittich, W., & Sterkenburg, P.S. (revision). Identifying when children with visual impairment share attention: A novel protocol and the impact of visual acuity. *Child: Care, Health & Development*.
 13. Vacaru, S.; Urqueta Alfaro, A.; Hoffman, N.; Wittich, W.; Stern, M.; Zar, H.; Stein, D.; Sterkenburg, P. (submitted). The Attune & Stimulate Mother-Infant Instrument: Employment in Infants with Visual Impairments and the Contribution of Parental Sensitivity. *British Journal of Visual Impairment*
 14. Vandesande, S., Bosmans, G., Sterkenburg, P., Schuengel, C., Keer Van, I. & Maes, B. (submitted). Variation in differential reactions to comfort by parents versus strangers in children with severe or profound intellectual disabilities: The role of parental sensitivity and motor competence.

4.2 Hoofdstukken in boeken

1. Kust van der, L & Wingerden van, E. It's important to make the best out of every situation. In *COVID-19 does not discriminate. Coronavirus can infect anyone, of any age*. Red. Cronin, P., Hardy, S., Roberts, M., Burke, C., Mahon D. and Chaplin, E.. pp 191 - 194.
2. Meekel, M. & Derks, S. Try to make something of it, there are always things you still can do. In *COVID-19 does not*

- discriminate. Coronavirus can infect anyone, of any age. Red. Cronin, P., Hardy, S., Roberts, M., Burke, C., Mahon D. and Chaplin, E.. pp. 180 -184.
3. Schillemans, Y. & Wouda, M. Also when Corona is over, I want to keep walking in the evening. In COVID-19 does not discriminate. Coronavirus can infect anyone, of any age. Red. Cronin, P., Hardy, S., Roberts, M., Burke, C., Mahon D. and Chaplin, E.. pp. 173 - 180.
 4. Weck van der, S. & Sterkenburg, P. Corona stress and Corona gains. In COVID-19 does not discriminate. Coronavirus can infect anyone, of any age. Red. Cronin, P., Hardy, S., Roberts, M., Burke, C., Mahon D. and Chaplin, E.. pp. 184 -191.
3. Derks, S., Willemen, A.M. & Sterkenburg, P.S. The effectiveness of serious games on adaptive skills for children with intellectual disabilities and/or autism spectrum disorder: a meta-analysis.
 4. Jessie S. Nel , M...., Esme van Rensburg, Wim Roestenburg, Nadia Hoffman, Paula S. Sterkenburg Adaption of the "Attune and Stimulate" observation instrument for maternal sensitivity to a group of depressed and exposed to trauma, South African mothers. Journal of Family Psychology
 5. Oosterom-Calo, R., Van Wingerden, E., Kempelmann, G., Sterkenburg, P. Review of internet interventions for children targeting subclinical and mild depression, anxiety and worrying.

Hoofdstukken verstuurd:

1. Sterkenburg, P., Zaal, S. & Dekkers-Verbon, P. (submitted). Development of emotion regulation and the role of the attachment relationship.
2. Sterkenburg, P.S. (submitted). The possibilities of persons with an intellectual disability first: individualized treatment of people with intellectual disabilities and challenging behaviour.
3. Sterkenburg, P.S. & Dyzel, V. (submitted). The importance of social relationships for persons with an intellectual disability: emotion regulation and how ICT can support parents and caregiver.

In voorbereiding:

1. Derks, S., Willemen, A.M., Vrijmoeth. C. & Sterkenburg, P.S. Validation of an Adapted, BLINDED Version of the Reflective Functioning Questionnaire for People with Mild to Borderline Intellectual Disabilities (RFQ-MBID+)
2. Derks, S., Willemen, A.M., Wouda, M. & Sterkenburg, P.S. Effectiveness of the mentalization based serious game 'You & I' for adults with mild to borderline intellectual disabilities: a randomized controlled trial.

4.3 Publicaties in vakbladen

Enkelaar, L., & Sterkenburg P.S. (2020) LED's Move met het Lichtgordijn: Een leuke manier om mensen met visuele en verstandelijke beperkingen meer te laten bewegen! FysioPraxis, 31

Sterkenburg, P.S. & Dyzel, V. Samen spelen: speciaal spel stimuleert veilige hechting bij een beperking. Vakblad Vroeg (winter), nr. 4-2020.

5. Presentaties en Scholing

5.1 (Meer)daagse cursussen aangeboden

1. Orthopedagoog Generalist opleiding VU Amsterdam Blok van 10 dagdelen (januari en februari 2020): 'Behandeling van mensen met een visuele- of visuele-en-verstandelijke beperking' Weijburg, M, Sterkenburg, P., Wouda, M.
2. Op uitnodiging: Luzerner Psychiatrie. 10-12 February 2020. Luzern Zwitserland. Seminar auswirkung der fruben Bindung auf das verhalten und die gesamte entwicklung. Attachment therapy. Sterkenburg, P.S.
3. RINO MBT cursus, Utrecht jan & febr 2020. Dekker, F., Weijburg, M., & Sterkenburg, P.

5.2 Congressen / symposia: posters en presentaties

1. Researchdag: Let's connect! Een dag voor en door onderzoekers 16 januari 2020. AW Sociale Relaties en Gehechtheid. Sterkenburg, P.S. (plenaire toelichting op Academische Werkplaats Sociale relaties en gehechtheid Bartiméus – Vrije Universiteit Amsterdam).
2. FORTIOR: Omgaan met pijn bij kinderen en volwassenen met ernstig en zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (EMB en ZEVMB): signalering en begeleiding'. 24 januari 2020. Welke stappen zijn nodig op het gebied van wetenschappelijk onderzoek rond het thema pijn? Sterkenburg, P.S. (plenaire presentatie).

3. FORTIOR: Omgaan met pijn bij kinderen en volwassenen met ernstig en zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (EMB en ZEVMB): signalering en begeleiding'. Utrecht. 24 januari 2020. Wat zijn manieren waarop pijn kan worden gemeten? Korving, H. (plenaire presentatie).
4. FORTIOR: Omgaan met pijn bij kinderen en volwassenen met ernstig en zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (EMB en ZEVMB): signalering en begeleiding'. Utrecht. 24 januari 2020. Aansluiten bij verhoogde spanning door sensitieve responsiviteit – een praktische toepassing voor ouders en begeleiders. Doodeman, T. (plenaire presentatie).
5. Op uitnodiging: 6 February 2020. Luzern Zwitserland. Fachtagung Agogik und Gewalt Intensivbetreuung im Diskurs Ziele, Chancen, Risiken und Alternativen. The possibilities of persons with an intellectual disability first. Individualized treatment of people with intellectual disabilities and challenging behavior, Sterkenburg, P.S. (plenaire presentatie).
6. Op uitnodiging: Luzerner Psychiatrie. 7 February 2020. Luzern Zwitserland. Auswirkung der fruhen Bindung aus das verhalten und die gesamte entwicklung. Attachment Therapy. Sterkenburg, P.S. (plenaire presentatie).
7. ICIC20. 23 september 2020. Online. Thoughts and feelings about quality of care and support: the perspective of relatives of people with visual and intellectual disabilities. Vrijmoeth, C., Koelewijn, A., Lemain, C., Ter Horst-Lotterman, F., Honingh, A.K. & Sterkenburg, P.S. (presentation).
8. Ons Tweede Thuis. 2020. Inzet van een compassietraining voor mensen met een visuele, lichamelijke en lichte tot matige verstandelijke beperking. Hokke, H. (presentation).
9. Op uitnodiging: 5 november 2020. Amerpoort. (digitaal).

Verstoorde gehechtheid: hoe is jouw sensitieve responsiviteit?
Sterkenburg, P.S. (plenaire presentatie).

10. Op uitnodiging: 26 november 2020. Ons Tweede Thuis (digitaal). Veilige betekenisvolle relaties als buffer tegen stress en angst. Sterkenburg, P.S. (plenaire presentatie).
11. Congres 'Zoek het uit! Praktijk en wetenschap dicht bij elkaar' van Kennisinstructuur Langdurige Zorg (Vilans en VWS) op 10 feb 2020. Workshop 'Maak kennis met het interactieve speelkleed' door Dekkers, P. en Toeters, M.
12. Coppesdag 24 september 2020 (digital). Mentalization-Based Treatment voor mensen met een visuele beperking en psychische problematiek. Braakman, J. (presentatie)

5.3 Presentaties voor medewerkers van Bartiméus

High tea bijeenkomst door Jolanda van der Lans over Epistemic trust. 20 februari 2020 Bartiméus.

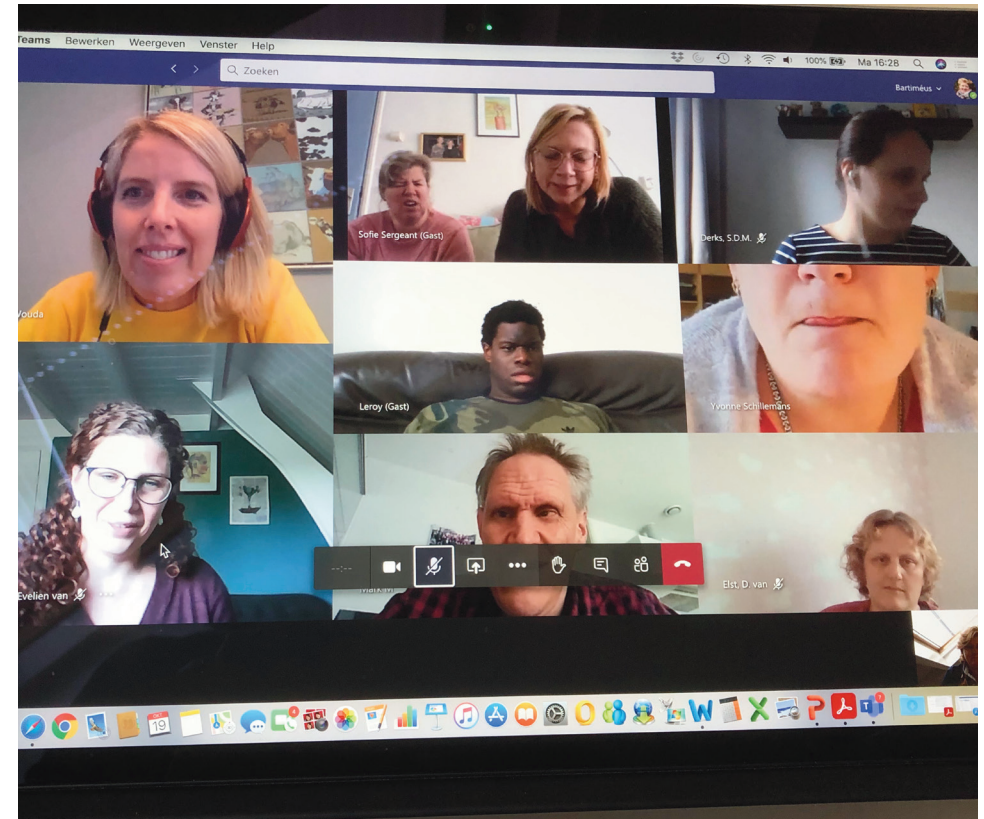
1. High tea bijeenkomst door Kyra Frederiks: Resultaten naar aanleiding van het project 'de slimme sok'. 3 november 2020
2. High tea bijeenkomst door Jolanda van der Lans over Diagnostiek bij mensen met een visuele en verstandelijk beperking. 19 november 2020 Bartiméus.

5.4 Abstract wel ingediend maar congres uitgesteld als gevolg van COVID-19

1. Op uitnodiging: ICEVI Leuven. 23 april 2020. Psychological well-being among children with a visual impairment: research and practice. Sterkenburg, P. S. (plenaire presentatie).
2. EAMHID Masterclass 24 april 2020. Katowice, Poland. Working multidisciplinary in research studies in the field of persons with ID: co-researchers, parents, professionals, experts, businesses, students and researchers. Sterkenburg, P. S. (plenaire presentatie).
3. IDA 2020. 27-29 april 2020. Lake Constance, Germany. Developing software for an 'pain signalling' app for persons with communication difficulties through machine learning. Korving, H. (poster), Baracova, E., Feijs, L., Sterkenburg, P.S.
4. Vision. 12-16 July 2020. Ireland, Dublin. Visual acuity in children with visual impairment predicts sharing of attention with caregivers. Urqueta Alfaro, A., Vacaru, S., Sterkenburg, P.S. (poster).
5. Vision. 12-16 July 2020. Ireland, Dublin. Experiences in Co-operative Research and Implementation. (workshop).
6. Vision. 12-16 July 2020. Ireland, Dublin. Interactive playmat to support the bonding process: parents and young children with a visual impairment. Dekkers-Verbon, P., Toeters, M., Sterkenburg, P.S. (case study).
7. Vision. 12-16 July 2020. Ireland, Dublin. Parent-infant attunement and maternal sensitivity in infants with and without visual impairments: observational assessments. Vacaru, S., Hofman, N., Alfaro, A.U., Sterkenburg, P.S. (hot topic poster).

5.5 Studiedagen / congressen (organisatie)

- Omgaan met pijn bij kinderen en volwassenen met ernstig en zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (EMB en ZEVMB): signalering en begeleiding'. 24 januari 2020. Organisatie door: Fortior, Academische werkplaats Baritméus – Vrije Universiteit Amsterdam Sociale Relaties en Gehechtheid, Academische werkplaats EMB, Ons Tweede Thuis.
- Netwerkbijeenkomst 'Samen kennis vergroten' 26 november 2020. Organisatie door: Academische werkplaats Baritméus – Vrije Universiteit Amsterdam Sociale Relaties en Gehechtheid & Ons Tweede Thuis.

6. Supervisie, consultatie en werkgroepen

6.1 Gevolgde supervisie / intervisie

- Intervisie groep binnen Bartiméus met betrekking tot het thema Mentaliseren.

6.2 Geboden supervisie en werkbegeleiding 2020

- Supervisie aan orthopedagogen/gz-psychologen m.b.t. gebruik van ITGG Bartiméus
- Supervisie aan orthopedagogen/gz-psychologen opleiding tot OG aan de Vrije Universiteit Amsterdam

6.3 Werkgroepen/werkplaatsen binnen Bartiméus

Werkgroep Wetenschappelijk onderzoek – Bartiméus (vanaf 2014, voorzitter).

6.4 Werkgroepen/activiteiten buiten Bartiméus

- Namens Bartiméus - ZonMw-Inzicht stuurgroep lid (2010 -) (Sterkenburg, P.)
- Namens Bartiméus - Coördinator Academische werkplaats Bartiméus – Vrije Universiteit Amsterdam 'Sociale relaties en gehechtheid' (2009 -) (Sterkenburg, P.)

- Member of the "Comité van Aanbeveling" Stichting Voorlezen-plus®! (2014 -) (Sterkenburg, P.)
- Associated Member of the Scottish Sensory Centre, Edinburgh Scotland (2014 -) (Sterkenburg, P.)
- Member of the Network of Europeans on Emotional Development (NEED) (2015 -) (Sterkenburg, P.)
- Programmaraad Ben Sajetcentrum Amsterdam (2015 -) (Sterkenburg, P.)
- Bestuurslid European Association for Mental Health in Intellectual Disability (EAMHID) (2018 -) (Sterkenburg, P.)
- Lecturer at Regionale Instellingen voor Nascholing en Opleiding (RINO) on the topic of Attachment based interventions and Metallization based support. (Sterkenburg, P.)
- Namens Bartiméus in de klankbordgroep voor het project: 'Signalering van psychische problemen bij mensen met een visuele beperking' (2019-2021). Bartiméus – Robert Coppes Stichting (Sterkenburg, P. & Dyzel, V.)

6.5 Buitenlands bezoek

- 2 ZA master studenten uit Zuid Afrika (27 december 2019 – 31 januari 2020)

7. M-these / scripties

7.1 M-these scripties

1. Bierlee, D. (2020). Single Case Study: Het effect van Educatie over Slaaphygiëne op de Slaapkwaliteit van een Volwassen persoon met een Licht Verstandelijke Beperking. Mariëlle Bonnet & Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Evelien van Wingerden (2de beoordelaar).
2. Boone, R. (2020). Single case study: Het effect van fysieke activiteiten en educatie over slaaphygiëne op de slaapkwaliteit van een volwassene met een licht verstandelijke beperking. Mariëlle Bonnet & Cis Vrijmoeth (1ste begeleider), Paula Sterkenburg (2de beoordelaar).
3. Cuivre le, M. (2020). De invloed van een postpartum depressie op de sensitiviteit van moeders en tienermoeders. Paula Sterkenburg (1ste beoordelaar), Evelien van Wingerden (2de beoordelaar).
4. Doeswijk, J. (2020). De Invloed van een Technologisch Hulpmiddel (Lichtgordijn) op Psychisch Welbevinden ten opzichte van Hobbyactiviteiten bij Mensen met een Visuele en Verstandelijke Beperking. Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Lotte Enkelaar (2de beoordelaar).
5. Groen, J.J. (2020). Serieuze Gamen Naar een Beter Mentaliserend Vermogen voor Personen met een Verstandelijke Beperking. Suzanne Derks (Begeleider), Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Rony Caro-Oosterom (2de beoordelaar).
6. Huitsing, M. (2020). Het effect van de serious game 'Jij & Ik' op het bevorderen van de empathische vaardigheden bij volwassenen met een licht verstandelijke beperking. Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Suzanne Derks (mede-begeleider) & Cis Vrijmoeth (2de beoordelaar).
7. Nel, J.S. (bijna afgerond). Adaption of the "Attune and Stimulate" observation instrument for maternal sensitivity to a group of depressed and exposed to trauma, South African mothers. Esmé van Rensburg (1ste beoordelaar), Paula Sterkenburg (2de beoordelaar).
8. Os van, B. (2020). De Serious Game 'Jij & Ik' voor Personen met een Licht Verstandelijke Beperking: De Invloed van Autistische Trekken op het Verbeteren van Mentaliserende Vaardigheden. Suzanne Derks (Begeleider), Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Rony Caro-Oosterom (2de beoordelaar).
9. Turan, C. (2020). Een Experimenteel Onderzoek naar het Meditatie-effect van Hypomentaliseren op de Samenhang tussen ASS en Ervaren Stress bij Volwassenen met een Licht Verstandelijke Beperking. Suzanne Derks & Paula Sterkenburg (1ste begeleider), Evelien van Wingerden (2de beoordelaar).
10. Vonhof, L. (2020). De rol van begeleider- en cliëntfactoren bij de mate van stress van mensen met een ernstig meervoudige beperking. Aline Honingh (1ste beoordelaar), Paula Sterkenburg (2de beoordelaar).
11. Wilms, K. (2020). De convergente validiteit van de A&S-M-I checklist en de NICHD en de invloed van sociaal economische status op sensitief gedrag van moeders. Paula Sterkenburg (1ste beoordelaar), Evelien van Wingerden (2de beoordelaar).
12. Wijnia, D. (2020). Sensitiviteit en ervaring van begeleiders als voorspellers voor (ont)spanning bij mensen met een ernstige meervoudige beperking. Paula Sterkenburg (1ste beoordelaar), Rony Caro-Oosterom (2de beoordelaar).

7.2 B-these scripties

- 4 x B-these studenten mbt Aansluiten en Stimuleren checklist
- 3 x B-these studenten mbt Mentaliseren Bevorderende Therapie – Visuele Beperking
- 1 x B-these student mbt Serious game 'Jij en ik'
- 2 x B-these studenten mbt 'Toolkit EMB&ICT'

7.3 Opponent / promotiecommissie PhD

1. N Joosub (januari 2020). Developing a Rehabilitation Service Delivery Model for South African Adults with Acquired. Universiteit van Pretoria Zuid Afrika.
2. Nikita Schoemaker (September 2020). I'll take you under my wing: positive parenting in foster care. Universiteit Leiden (P.S. Sterkenburg –promotiecommissie).
3. Suzanne Verver (oktober 2020). Facilitating peer play and playful learning with sound-augmented play materials in children with visual impairments' Universiteit Leiden (P.S. Sterkenburg – promotiecommissie).
4. Gineke Hanzen (oktober 2020). Participation of adults with visual and severe or profound intellectual disabilities. RUG. (P.S. Sterkenburg – promotiecommissie).

7.4 Beoordelingscommissie PhD

1. N Joosub (januari 2020). Developing a Rehabilitation Service Delivery Model for South African Adults with Acquired Brain Injury. (P.S. Sterkenburg – beoordelingscommissie).
2. N.K. Schoemaker. (maart 2020). I'll take you under my wing: positive parenting in foster care. Universiteit Leiden (P.S. Sterkenburg – beoordelingscommissie).

8. Overige activiteiten

Zorg technologiedag:

25 januari 2020. Participatie door een open dag met diverse producten: Hi Sense app, Serious game 'Jij & Ik', Checklist 'Aansluiten en stimuleren', EMB pijn APP & Robot Bart.

Gast college:

08/04/2020. Mensen met een visuele of visuele en verstandelijke beperking. College Erasmus Universiteit. (Yvonne Kruithof).

College VU Technologie en Media in O&O - Het bevorderen van een veilige gehechtheidsrelatie en gedeelde aandacht met het gebruik van informatie en communicatietechnologie (ICT). (Vernandi Dyzel & Kyra Frederiks).

Interview/teksten in magazines/tijdschriften:

1. Nieuwsbrief Bartiméus Kennis en Innovatie: januari 2020. Inaugurele rede: Sterkenburg, P.S..
2. Markant. februari 2020. Robots, games en apps kunnen sociale relaties goed ondersteunen. Naar aanleiding van Inaugurele rede: Sterkenburg, P.
3. NTZ. Maart 2020. Internationaal perspectief. Sterkenburg, P. en Schipper, A. (geschreven door Zomerplaag, J.).
4. Vilans. April 2020. Mentaliseren en de-escaleren belangrijk in omgaan met emoties. Interview: Sterkenburg, P. en Stam van, H. <https://www.kennispleingehandicaptensector.nl/vakmanschap/omgaan-heftige-emoties-bc>
5. De Pedagoog. April 2020. De hoogleraar: 'Uiteindelijk willen we allemaal gehoord worden'. (geschreven door Damen, S.).

In het april/mei nummer van de Pedagoog, een uitgave van het NVO, was een uitstekend interview te lezen van Saskia Damen. Zij sprak met Paula Sterkenburg die sinds 1 juni 2019 bijzonder hoogleraar 'Mensen met een visuele, of visuele en verstandelijke beperking; sociale relaties & ICT' aan de Vrije Universiteit Amsterdam is. De leerstoel werd mogelijk gemaakt door Bartiméus, een organisatie die zorg en onderwijs biedt aan mensen met een visuele beperking. De Vrije Universiteit en Bartiméus werken al langer samen.

6. Moet je horen: April 2020. Onderzoek naar 'Sociale relaties en ICT' Gesprek met prof. dr. Paula Sterkenburg. www.voorsteka-mer.nl (Interview met I. Glorie).
7. "Besluiten worden niet langer voor ons, maar met ons genomen". September 2020. Maak kennis met de academische werkplaatsen voor verstandelijke beperkingen. Gesprek met prof. dr. Paula Sterkenburg & Mark Meekel. (interview met D.
8. Bartimeus & Visio nieuwsbrief november 2020: Expertise groep VVB: Visuele & verstandelijke beperking. Spelenderwijs spiegelen.
9. Bartimeus & Visio nieuwsbrief november 2020: Expertise groep VVB: Visuele & verstandelijke beperking. Spelenderwijs spiegelen. Signaleren van pijnklachten.
10. Bartimeus & Visio nieuwsbrief november 2020: Expertise groep VVB: Visuele & verstandelijke beperking. Spelenderwijs spiegelen. Technologische hulpmiddelen bij doofblindheid

11. Klik november 2020. 'Robot Bart stopt het piekeren'. https://www.klik.org/nieuws/nieuws-item/t/robot-bart-stopt-het-piekeren-van-clienten?utm_source=Klik+nieuwsbrief&utm_campaign=8a7a7ac2c5-NIEUWSBRIEF-20201112&utm_medium=email&utm_term=0_e7d8e472f1-8a7a7ac2c5-287728654

klik Kenniscentrum verstandelijk gehandicaptenzorg

Zoeken Mijn Klik

Artikelen Vakblad Studiedagen Kennispockets Podcast Agenda Over Klik Contact Abonneren

Robot Bart stopt het piekeren van cliënten

10 november 2020 *Door de redactie* Geen reacties

Bij Bartiméus in Doorn is onderzoek gedaan naar het gebruik van een robot om piekeren te verminderen bij mensen met een visuele en verstandelijke beperking. 'Robotje Bart stopt het piekeren!' is ontwikkeld binnen een samenwerking van Bartiméus, Vrije Universiteit Amsterdam en TU Eindhoven.

Eerdere tests lieten al zien dat cliënten positief reageerden op de robot, genaamd Robotje Bart. Deelnemers realiseerden zich dat de robot een machine was, maar lieten zich toch meenemen in korte voorgeprogrammeerde gesprekjes. Belangrijk hierbij was dat de robot veel eenvoudige vragen stelde aan de deelnemers, en op verschillende manieren op hun antwoord kon reageren. Ook was extra aandacht besteed aan duidelijk zichtbare lichaamstaal en een natuurlijk de stem en uitspraak van de robot.

Krant:

Reformatorisch Dagblad, Samenleving, 22 september 2020. Door Bruin de, A. naar aanleiding van interview met Paula Sterkenburg. Robot Bart praat met blinde en verstandelijk beperkte cliënt (rd.nl)

Webinar:

Sterkenburg, P.S. Gevolgen van isolatie. CCE (4 juni 2020) <https://cce.nl/nieuws/cce-webinar-gevolgen-van-isolatie>

20 Samenleving

Voor blinde en verstandelijk beperkte mensen kan communiceren lastig zijn. Met behulp van technische hulpmiddelen zoals een spraakrobot of een slimme sok kunnen ze nu beter worden begrepen.

21 Samenleving

Van een slimme deurbel tot een computerspel: vijf technologieën die communiceren makkelijker maken

„Pieker je weleens?” vraagt robot Bart aan de cliënt

„Blinde mensen missen veel communicatieve signalen. Een knikje, een begrijpende blik, een aanwijzing. Dat levert ruis op”

Film

1. Nederlandse en Engelse versie - het gaat over spelen en visuele beperking (Sterkenburg, P. & Dyzel, V.) – geen titel.
2. Nederlandse en Engelse versies – mentaliseren theorie (Sterkenburg, P., Braakman, J. & Derks, S.)
3. Nederlandse en Engelse versies – mentaliseren interventies (Sterkenburg, P., Braakman, J. & Derks, S.)

Oratie Paula Sterkenburg

Vrijdag 13 december sprak prof. dr. Paula Sterkenburg, GZ-psychooloog bij Bartiméus, haar inaugurele rede uit aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Sterkenburg benadrukt in haar oratie onder andere het grote belang van sociale relaties bij mensen met een visuele of visuele én verstandelijke beperking. Ze legt ook uit waarom sociale relaties lastiger zijn voor deze groepen mensen. En hoe technologie kan helpen.

- Lees het hele nieuwsbericht op <https://www.bartimeus.nl/nieuws/contact-moeilijker-als-je-niet-kunt-zien-ict-kan-daar-bij-helpen>
- Of lees direct op [https://www.bartimeus.nl/sites/default/files/files/Ontwikkelen in Sociale Relaties Paula Sterkenburg.pdf](https://www.bartimeus.nl/sites/default/files/files/Ontwikkelen%20in%20Sociale%20Relaties%20Paula%20Sterkenburg.pdf)

Publicaties

Pedagoog op de deurmat!

Pedagoog nummer 1 is uit, boordevol interessant interviews en artikelen voor pedagogen in alle werkvelden. Over onder meer: hoogbegaafdheid en passend onderwijs; kritiek op richtlijnen slaapproblemen; de enorme waarde van jeugdliteratuur; en hoogleraar Paula Sterkenburg die alles weet over sociale relaties & ICT gericht op mensen met een visuele of visuele en verstandelijke beperking. De redactie heeft dit nummer samengesteld voor de corona crisis. Dus daar gaan we dit nummer niet op in.

Veel leesplezier!

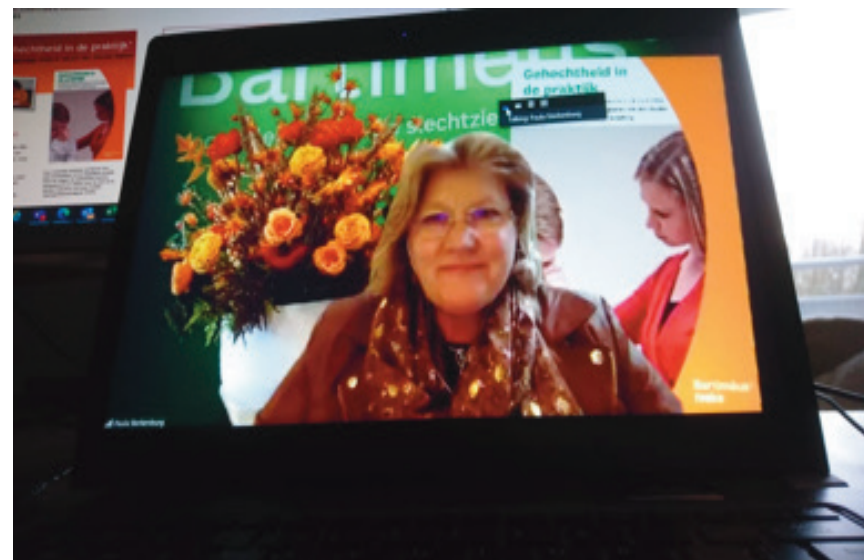
9. Bijzondere leerstoel

Boek: Gehechtheid in de praktijk

Het boek 'Gehechtheid in de praktijk: Werkboek voor iedereen die betrokken is bij de opvoeding van en zorg voor kinderen en volwassenen met een visuele-en-verstandelijke of verstandelijke beperking' is beschikbaar. Het boek heeft als doel om iedereen die betrokken is bij de opvoeding van en zorg voor kinderen en volwassenen met een visuele-en-verstandelijke of verstandelijke beperking te ondersteunen in het opbouwen van een veilige relatie. Naast een theoretisch deel over hoe gehechtheidsrelaties ontstaan, de risico's en de rol die de eigen gehechtheid speelt bij deze ontwikkeling, wordt op een praktische manier uitgelegd hoe je een veilige vertrouwensrelatie kunt opbouwen. Aan de hand van vele voorbeelden en praktische oefeningen leert de lezer de theorie toe te passen in de eigen praktijk.

Ontvang ook hiermee de link naar het boek 'Gehechtheid in de praktijk'. Het boek is te bestellen en gratis te downloaden.
<https://www.bartimeus.nl/boek-gehechtheid-de-praktijk>

"Zie me graag. Ik heb je nodig". Met de woorden en muziek van Clouseau wordt de online presentatie en uitreiking van het boek "Gehechtheid in de praktijk" geopend. Om in de sfeer van kerst te blijven.... de geboorte van een boek wordt gevierd. En met recht is het feestelijk omdat in dit boek, gefinancierd door het Bartiméus fonds, de wetenschap rondom gehechtheid wordt vertaald naar de praktijk. Hoe kun je een ander, die het nodig heeft, het gevoel geven van gehoord, gezien en begrepen te worden?

Uitnodiging: 'Gehechtheid in de praktijk'

Zoomlink: <https://tiny-live.zoom.us/j/1955311461> Meetin ID: 925 6315 461. Paarde: Boek&OP

Boekpresentatie
Datum: 23/12/2020
Tijd: 15.00 - 16.00 (online)

Dit boek heeft als doel om iedereen die betrokken is bij de opvoeding van en zorg voor kinderen en volwassenen met een visuele-en-verstandelijke of verstandelijke beperking te ondersteunen in het opbouwen van een veilige relatie. Naast een theoretisch deel over hoe gehechtheidsrelaties ontstaan, de risico's en de rol die de eigen gehechtheid speelt bij deze ontwikkeling, wordt op een praktische manier uitgelegd hoe je een veilige vertrouwensrelatie kunt opbouwen. Aan de hand van vele voorbeelden en praktische oefeningen leert de lezer de theorie toe te passen in de eigen praktijk.

Auteurs
Paula Sterkenburg
Beanka Meddeler-Polman,
Joss Schrijver

"Een praktisch leesbaar werkboek met veel voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Door de vragen en opdrachten wordt je hergevoerd aan de tijd na te denken waarom het beter werkt!"
Gezondheidswetenschapper Anbiq

"Dit werkboek over gehechtheid is wederom een uitstekende aanvulling op de dagelijkse praktijk. Het mooie is dat het niet theoretisch maar gebaseerd is op veel voorbeelden die ook heel herkenbaar zijn." Regelbeleid Amsterdam

Welkom
Hartelijk welkom bij deze boekpresentatie. Mogelijk gemaakt door Bartiméus Fonds. Waarom ondersteunt het Bartiméus Fonds projecten als deze? Toelichting door Joëke van der Mei (Directeur Bartiméus Fonds)

Gesprek
Waarom is het belangrijk om meer te weten over gehechtheid? Waarom een boek voor de praktijk? Meer hierover door Beanka Meddeler-Polman (orthopedagoog-generalist, Ambiq)

Gehechtheid
Opbouw van het boek. Een korte toelichting door Joss Schrijver (senior gedragswetenschapper bij Horizon)

- 1 Wat is gehechtheid?
- 2 Gehechtheidsgedrag observeren
- 3 Oorzaken en aandacht voor de ander
- 4 Empathie
- 5 Sensatief en responsief reageren op gedrag
- 6 Sensatief en responsief reageren op gevoelen
- 7 Bouw verbeelddelen en complimenten geven
- 8 Eigen gehechtheid

Overhandiging boek
Paula Sterkenburg (Bijzonder Hoogleraar, Vrije Universiteit Amsterdam & Bartiméus) zal het eerste exemplaar van het boek overhandigen aan Jopie Nooren (Voorzitter Raad van Bestuur van Bartiméus).

Afsluiting met een digitale proost!

Terugblik op de boekpresentatie "Gehechtheid in de praktijk"
23 december 2020

‘Gehechtheid in de praktijk’ gaat over het opbouwen van veilige relaties en biedt naast theoretische onderbouwing juist de broodnodige vertaling naar de praktijk. Het is bruikbaar voor iedereen die betrokken is bij de zorg voor kinderen en volwassenen met een (visuele-) verstandelijke beperking.

Vaak is er in het werk met mensen met een (visuele) verstandelijke beperking sprake van een verstoorde gehechtheidsrelatie. Om de vertrouwensrelatie op te bouwen zijn onder andere de vaardigheden tot sensitiviteit, empathie en responsiviteit noodzakelijk. ‘Gehechtheid in de praktijk’ is te gebruiken als een werkboek waarin deze (en nog veel meer) vaardigheden via veel praktische voorbeelden geoefend kunnen worden met daarnaast oog en begrip voor ieders eigen gehechtheidsstijl. Daarnaast is het een helder boek wat kan helpen om de ingewikkelde materie van gehechtheid te begrijpen en bijvoorbeeld in gesprek met ouders uit te leggen.

De boekpresentatie die 23 december jl. plaatvond, werd in een dynamisch jasje gegoten met interviews, interactieve polls en een symbolische uitreiking van het boek aan Jopie Nooren, voorzitter van de raad van bestuur van Bartiméus. Zij gaf aan het een ‘levend werkboek’ te vinden en sprak de hoop uit dat in vele handen terecht komt.

10. Tot slot

In dit document heeft u de (wetenschappelijke) inspanning kunnen lezen van de Academische Werkplaats 'Sociale relaties en gehechtheid' in 2020. Alle activiteiten zijn en worden ontwikkeld om de kwaliteit van leven voor mensen met een visuele of visuele-en-verstandelijke beperking te vergroten. Bartiméus richt

zich hierbij alleen op de combinatie van deze beperkingen. De samenwerking is er echter ook op gericht om alle kennis breder binnen de zorg voor mensen met beperkingen (verstandelijke of zintuiglijke beperkingen) en het onderwijs te verspreiden.

10.1 Vermelde organisaties

Naam	Omschrijving
ASVZ	Diagnostiek, behandeling en begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking
Bartiméus Academie	Deskundigheidsbevordering van professionals in zorg en onderwijs rondom een groot aantal thema's.
Ben Sajet Centrum	Brengt onderzoekers, professionals en opleiders bij elkaar om het leven van kwetsbare mensen te verbeteren.
Cordaan	Helpt iedereen die verpleging, verzorging, begeleiding en/of ondersteuning nodig heeft.
Gewoon Bijzonder	Nationaal Programma Gehandicapten, voor betere zorg en ondersteuning voor mensen met een verstandelijke of meervoudige beperking, of niet-aangeboren hersenletsel (Regie ZonMw).
Hogeschool van Amsterdam	
Iipse de Bruggen	Biedt zorg aan verstandelijk- en meervoudig gehandicapten in Zuid-Holland.
Metropolisfilm	Vervaardigt documentaires in opdracht en als autonome projecten.
Ons Tweede Thuis (OTT)	Werkt samen aan een goed leven. Voor mensen met verstandelijke beperking, niet-aangeboren hersenletsel of autisme.

Naam	Omschrijving
Prader-Willi Fonds	Financiert wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het Prader-Willi syndroom en activiteiten die de beschikbare kennis bundelen en uitdragen.
RINO Utrecht	Biedt opleidingen, cursussen en trainingen (ook incompany en maatwerk) voor de geestelijke gezondheidszorg en aanverwante sectoren.
ROC Amsterdam	
Tanja Sappok Berlijn	Behandelcentrum voor mensen met een verstandelijke beperking
TU/e, Technische Universiteit Eindhoven	Department of Industrial Design
Twentse Zorgcentra	Wonen, dagbesteding en ambulante begeleiding en behandeling voor mensen met een verstandelijke beperking.
Bartimeus Fonds	Maakt zich sterk voor blinde en slechtziende mensen door geld in te zamelen en bewustwording in de samenleving te creëren.
Vilans, Kennisplein	Verbetering wonen, welzijn en zorg voor ouderen door innovatieve instrumenten en aanpakken beschikbaar te maken.
VIVIS, Vereniging van Instellingen voor mensen met een Visuele beperking	Werkt aan kwalitatief hoogwaardige, passende zorg- en dienstverlening voor mensen met een visuele beperking en eventueel bijkomende beperkingen.
Vrije Universiteit Amsterdam	Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Afdeling ontwikkelingspedagogiek.
ZonMw	Financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

11 Samenwerking

11.1 De academische werkplaats 'Sociale Relaties en Gehechtheid' is in 2018 aangesloten bij de Associatie van Academische Werkplaatsen in de Langdurige zorg.

- * Academische Werkplaats Leven met een verstandelijke beperking

- * Academische Werkplaats Sterker op eigen benen

- * Academische Werkplaats GOUD

- * Academische Werkplaats 's Heeren Loo - VU

- * Academische Werkplaats EMB

- * Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid

11.2 Samenwerking

11.3 Financiële steun

Financiële steun voor de bijzondere leerstoel is ontvangen van Bartimeus Fonds

**Bartiméus:
fonds**

Financiële steun voor de academische werkplaats is ontvangen van: ZonMW Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

